

Wstęp

Zacznijmy pozytywnie od internetowej informacji zacytowanej, że obecnie w organizacjach na polskim rynku zachodzi już więcej dobrych zmian, i to pozytywnych dla samych pracowników. Obecne dobre trendy prowadzą do zrównania istniejących na rynku pracy zawodowych szans między kobietami a mężczyznami. Dalej niestety nie można jeszcze mówić o zjawisku równości. Jak wynika z poniżej cytowanego raportu firmy Hays Poland „Kobiety na rynku pracy 2021” już co druga specjalistka uznaje nasz **polski rynek pracy za coraz bardziej przyjazny kobietom!** Jednakże równolegle aż 45 procent z nich uważa, iż dalej płeć pracownika wpływa na wysokość wynagrodzenia za pracę. Równolegle aż 59 procent kobiet twierdzi, że łączenie roli mamy oraz pracownika jest w okresie pandemii zdecydowanie trudniejsze, co może niestety rzutować na tempo rozwoju ich kariery, a także elastyczność wykonywania obowiązków, awanse i szkolenia.

Rynek pracy widziany oczami kobiety ciągle jednak nosi ślady dyskryminacji nas kobiet. Jesteśmy kobietami czyli według stereotypów o których wspominałyśmy w ostatnim raporcie jesteśmy postrzegane jako ten: ”gorszy pracownik”. Mniej efektywny, bardziej skupiony na byciu mamą, organizowaniu życia rodziny po tak zwanej godzinie 16stej. Walczymy z tymi stereotypami.

Rynek pracy w ostatnim czasie się zmienił, cały świat stanął do góry nogami bo nagle nas wszystkich dopadł czas pandemii. Pracy zdalnej, lockdownów, szkoły zdalnej, innego życia. Zatrzymania życia i tego osobistego i zawodowego w takiej zamrożonej fazie, możliwości wykonywania czynności zawodowej pracy i roli mamy w środowisku domowym. Stało się to szansą dla niektórych kobiet na rozwój swoich obszarów zawodowych. Dla niektórych niestety utrudniło połączenie tych dwóch ról jednocześnie. Gdyż niestety te nowe sytuacje i ich wykonanie spadało głównie na kobiety. „W czasie pandemii ciężar obowiązków rodzicielskich w większości przypadków brały na siebie kobiety. Jak wynika z badania Hays, to właśnie pracujące mamy z większą częstotliwością korzystały z zasiłków wypłacanych w okresie zamknięcia placówek opiekuńczych i edukacyjnych. Raport Komisji Europejskiej opublikowany w marcu 2021 roku jednoznacznie wskazuje, że w okresie pracy zdalnej – nawet jeśli obydwój rodzice pracowali z domu – wykonywanie obowiązków domowych, opieka nad dziećmi i nadzór nad nauczaniem zdalnym przypadają kobietom.” { [Kobiety na rynku pracy 2021 \(eplastics.pl\)](https://eplastics.pl) }

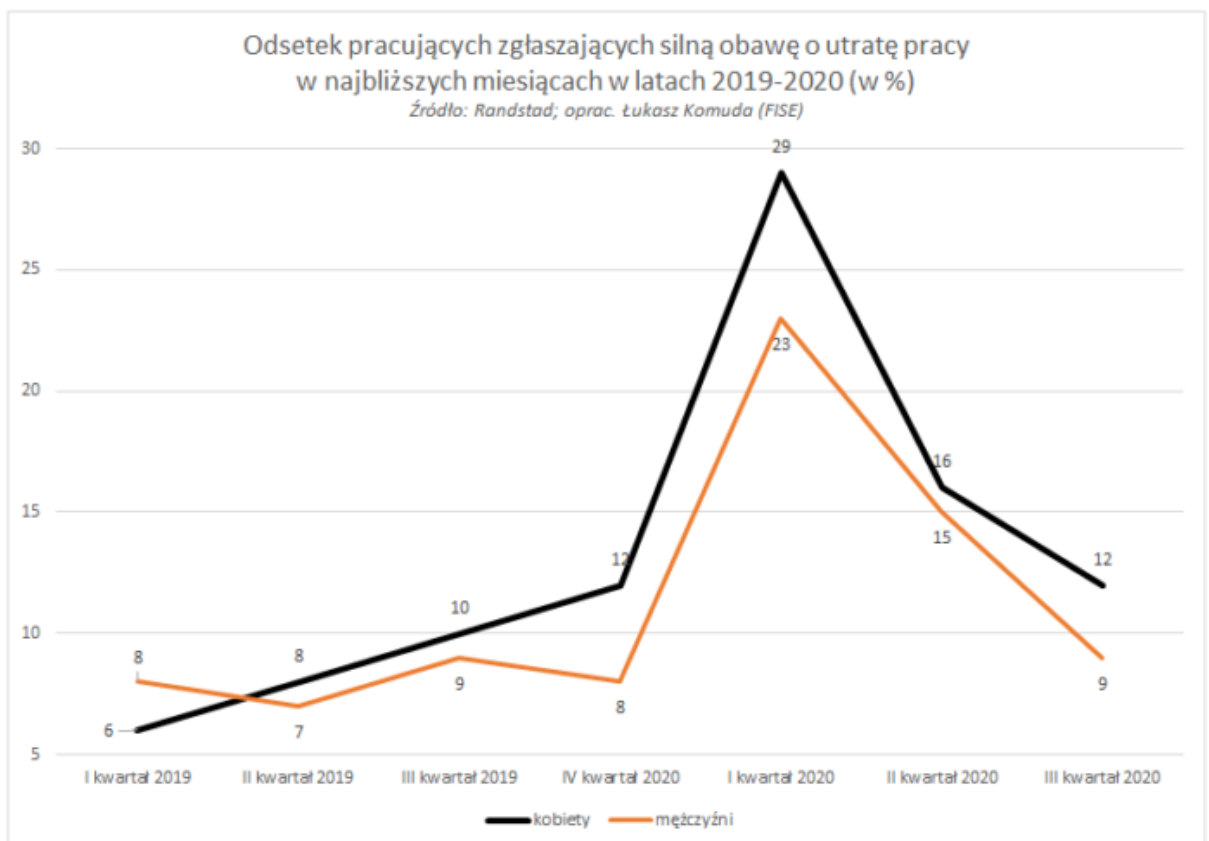
Połączenie funkcji pracownika zdalnego i mamy nadzorującej dziecko ucznia czy przedszkolaka w domu podczas zdanej nauki stało się projektem wręcz niemożliwym do wykonania. Oczywiście tak, aby wszystkie strony tegoż projektu były usatysfakcjonowane i projekt przynosił wszystkim owocne korzyści. Podkreślam, że czas pandemii i zamknięcia nas w innym rodzaju przestrzeni pracy zawodowej przyniósł i wady i zalety. Opisywałyśmy te zagadnienia w oddzielnym artykule.

Teraz trochę liczb.

Postanowiłam rzucić okiem na ostatnie wyniki badań Monitora Rynku Pracy, przygotowywanego jak co roku przez firmę Randstad, próbując wyczytać z nich, jak w ostatnim okresie wygląda sytuacja kobiet na rynku pracy. W końcu decyzja o posiadaniu dzieci zależy przede wszystkim od poczucia bezpieczeństwa kobiet – gwarantowanych przez nasze państwo praw, a także dostępności usług opiekuńczych, ale i też bezpieczeństwa ekonomicznego, a następnie jakości rynku pracy. Jak czytamy w edycji badania z III kwartału 2020 roku, realizowanego w drugiej połowie sierpnia, to kobiety okazały się bardziej ruchliwe na rynku pracy. 22% pracujących respondentek zmieniło pracodawcę w ciągu ostatniego półrocza (rotacja), a 21% zmieniło stanowisko w ramach jednej firmy. Dla tego porównania – w przypadku mężczyzn takie wskaźniki wyniosły odpowiednio 17% oraz 18%. W trzech z czterech kwartałów ubiegłego roku (2019) to właśnie kobiety były bardziej ruchliwe i aktywne na rynku pracy, czyli charakteryzował je znacznie wyższy wskaźnik rotacji. Badania w I kwartale 2020 roku były realizowane w okresie lockdownu, a więc ruch na rynku właściwie ustał, zaś w II kwartale rotacja kobiet wynosiła 18%, zaś mężczyzn 19%. W latach wysokiego bezrobocia kobiety były zdecydowanie bardziej ostrożne w ruchach na rynku pracy. W efekcie preferowały pewniejsze formy zatrudnienia oraz rzadziej zmieniały pracodawców, bezpieczniej podchodziły do decyzji o założeniu swoich firm. Dopiero dynamiczniejsza sytuacja na rynku pracy skłoniła je do większej śmiałości w poszukiwaniu lepszych ofert. Pamiętajmy, że okres pandemii na rynku pracy to sytuacja bardziej ryzykowna dla obydwóch stron rynku pracy czyli pracownika i pracodawcy. Czyżbyśmy były bardziej ryzykowne? W sytuacji gdy pracodawca bardziej obawia się ryzyka, my je śmieiej podejmujemy? (pozostawiam do dyskusji)

Ta ostrożność jest zrozumiała. Ponieważ kobiety przeważnie traktowane są jako pracownicy o większym ryzyku dla każdego pracodawcy. Pojawia się tutaj ryzyko dyskryminacji ze względu na zajście w ciążę lub urlopu na opiekę nad chorym dzieckiem. Gdyż dalej nawet w takim przypadku nie mamy w Polsce równouprawnienia i to dalej na kobiety

spada ciężar opieki nad chorymi członkami rodziny, i to zarówno dziećmi, jak i też rodzicami czy nawet rodzeństwem. W efekcie wiąże się to z dłuższym czasem poszukiwania pracy, można tutaj wymienić średni czas około 2,9 miesiąca czas poszukiwania pracy u kobiety – a u mężczyzny – 2,6 miesiąca. W drugim kwartale 2020 roku różnica była jeszcze bardziej widoczna: czyli dla kobiet, to - 2,8 miesiąca, a dla mężczyzna - 2 miesiące. W roku poprzednim czyli 2019 sytuacja przedstawiała się wręcz odwrotnie: w dwóch kwartałach kobiety znajdowały pracę szybciej, a w jednym – tak samo długo, zaś w jednym już wolniej niż mężczyźni. Był to jednakże jeszcze jeden znak dobrej koniunktury, na którą jednak przyjdzie nam teraz niestety poczekać kilka lat. Możemy mieć już nadzieję, że jest takie światło w tunelu, że są już zmiany na lepsze, że jest lepiej, że te stereotypów znaczące różnice zaczynają się zacierać.

Kobiety w czasie pandemii bardziej obawiają się jednak o utratę pracy. Wynika to z mniejszej odporności emocjonalnej kobiet. Edycja z III kwartału 2020 roku pokazała, że silny lęk przed zwolnieniem lub nawet samym zanikiem zleceń (badaniem objęte są też osoby samozatrudnione oraz pracujący na same umowy cywilno-prawne) zgłaszało 12% badanych kobiet i 9% mężczyzn. Niższy poziom niepokoju o utrzymanie pracy u kobiet występował w I

kwartale 2019 roku. Ten wrywkowy wgląd w postrzeganie własnej sytuacji ekonomicznej przez pracowników zdaje się więc dowodzić, iż w niepewnej rzeczywistości, w jakiej się znajdujemy można powiedzieć od dłuższego już czasu, to niestety kobiety płacą wyższą cenę za sytuację niepewności w postaci wyższego poziomu stresu. I jest jeszcze jeden powód, dla którego bycie kobietą w Polsce (chyba nie tylko w Polsce) oznacza cięższy los niż los mężczyzn.

W ostatnich latach sytuacja zawodowa Polek poprawiła się, ale jednak wciąż nie mają one równych szans na rynku pracy. Coraz więcej firm podejmuje znaczne i istotne kroki w swoich strategiach systemach wynagrodzeń kroki dotyczące równości płac pomiędzy płciami, niweluje różnice w funkcjonowaniu tzw. szklanego sufitu, parytetów w zarządach czy też szkoleń dedykowanych *stricte* dla kobiet w zawodach zdominowanych przez mężczyzn.

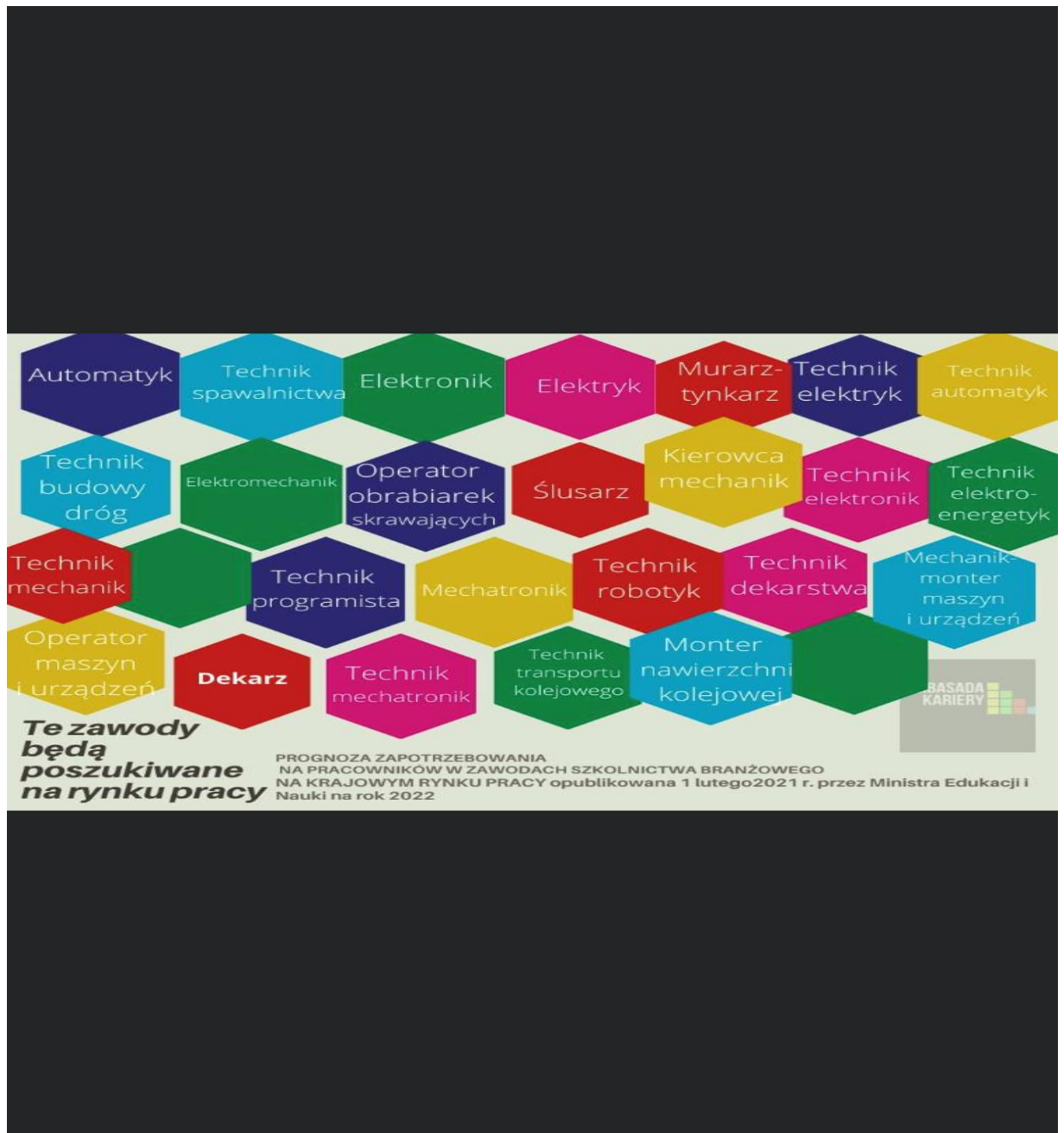
Tutaj wspomnę o zawodach przyszłości, które będą dominować na rynku pracy i z samej nazwy już są jakby stworzone dla mężczyzn. Ale przecież świat należy do nas, kobiet odważnych, zdecydowanych, z umysłami technicznymi, technologicznymi, oczywiście z odpowiednią domieszką kobiecości. Bo czy odwieczne pytanie czy Maria Curie-Skłodowska była kobietą nie daje nam wiele do myślenia Załączam ciekawy rysunek z zawodami poszukiwanymi na rynku pracy. Wychodzimy ze strefy cienia, kobieta jest premierem, są w polityce, decydują i mają prawo zabierać głos na równi z mężczyznami, kobiety są w parlamentach np. w parlamencie fińskim jest aż 97 kobiet na 200 parlamentarzystów; przewodnicząca rumuńskiego senatu jest kobieta – Anca Dana Dragu, od 23.12.2020 roku. To polityka. Ale ważne jesteśmy też w obszarze przedsiębiorczości, biznesu, prowadzimy z dużym sukcesem znane firmy – dr Eris, Aldona Wejchert, Joanna Przetakiewicz, Dorota Soczyńska, i wiele wiele innych

Podsumowując

„Jestem kobieta pracująca - żadnej pracy się nie boję” - tak mawiała znana wszystkim aktorka Irena Kwiatkowska, odgrywając niezapomnianą rolę w polskim serialu telewizyjnym „Czterdziestolatek”. Grana w nim postać - Kobieta Pracująca, była kobietą niezwykle zaradną, energetyczną, kreatywną jak na tamte czasy i elokwentną. Często zmieniała swoją pracę, tym samym wykonując inny zawód. I nie były to zawody typowo „kobiece”. Była między innymi listonoszką z ciężką torbą przesyłek, następnie odważną kontrolerką biletów, a nawet stewardessą. Należy tutaj wymienić pracę jako kominiarz, operator koparki, czy już coś

bardziej kobiecego - pomoc domowa z ogłoszenia, a i nawet sprzedawcą z tytułem rzeczoznawcy w sklepie z antykami. I tutaj zwrot „kobieta pracująca” stał się wtedy w języku polskim znanym określeniem osoby bardzo, która jest bardzo elastyczna zawodowo, i która nie boi się żadnych wyzwań, a doskonale radzi sobie nawet w najtrudniejszych sytuacjach. I w takich opcjach zawsze znajduje efektywne rozwiązanie, a także nie obawia się nowych zadań oraz świetnie je wypełnia. Dzisiaj byłaby to całą paleta tak zwanych umiejętności miękkich, które wpisujemy w CV. Podsumowując jest to obraz idealnej kobiety – pracownika, takie marzenie wielu pracodawców, i tych kiedyś i tych obecnie. Czy rzeczywiście panie posiadają aż tak liczne atuty, żeby mogły powiedzieć o sobie, iż nie obawiają się żadnej pracy? Czy spełniają coraz bardziej rosnące oczekiwania pracodawców? Coraz bardziej zmieniające się wymagania rynku pracy i zmieniającego się świata? Jakie wrodzone talenty posiadają?

Zapraszam do dyskusji

Linki:

na podstawie:

1. [Kobiety na rynku pracy 2021 \(eplastics.pl\)](http://eplastics.pl)
2. [Kobiecie zawsze wiatr w oczy | RynekPracy.org](http://RynekPracy.org)

3. Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, WUP Łódź, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej

ciekawe:

1. [Kobiety na rynku pracy - raport Pracuj.pl 2020 \(prawo.pl\)](#)
2. [Najbardziej poszukiwane zawody przyszłości \(Ranking Top 10\) \(interviewme.pl\)](#)

Opracowała: Katarzyna Znańska-Kozłowska